

การพัฒนาโครงสร้าง

กำลังรบ

นาวาเอก อมรเทพ ณ บางช้าง

โดยทั่วไป

เมื่อพูดถึงกำลังรบ เรามักจะวาดภาพเกี่ยวกับจำนวนและสมรรถนะของยุทโธปกรณ์ เช่น ถ้ามีเรือรบมากและอาวุธดี ก็คิดว่าจะมีอำนาจทางทะเลมาก ถ้ามีมากเท่าไรก็จะยิ่งมั่นใจมากขึ้นเท่านั้น เป็นต้น แต่จะมีใครคิดบ้างหรือไม่ว่า มีมากน้อยเพียงใดจึงจะพอเหมาะพอควรกับกิจที่ต้องปฏิบัติ การจัดหาเรือต้องใช้งบประมาณเท่าใด ถ้ามีงบประมาณไม่เพียงพอจะทำอย่างไรที่ว่าจะต้องทำให้จืดแต่แจ๋ว ควรจะจืดแค่ไหน แจ๋วอย่างไร คำถามเหล่านี้มีคำตอบทุกคำถาม คำตอบของแต่ละคนอาจแตกต่างกันไปตามเหตุผลในใจของแต่ละคน แต่ที่แน่ ๆ ก็คือ การหาคำตอบต่อคำถามดังกล่าวข้างต้น ไม่ใช่เรื่องง่าย

ในฐานะที่ผมเป็นทหาร ถ้าผมมีกำลังรบที่เข้มแข็งและมากเท่าที่ผมต้องการ อย่างน้อยผมก็อุ่นใจเพราะผมมีทุนอยู่ในใจว่าถ้าต้องรบเมื่อใด ผมจะสามารถใช้กำลังที่มีอยู่ในการรบเพื่อให้ได้ชัยชนะ ซึ่งหมายถึงการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของประเทศชาติเป็นหลัก แต่ในระยะหลัง สถานการณ์ของโลกและภูมิภาค รวมทั้งสถานการณ์

ภายในประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป มีกิจการหลายกิจการที่ไม่ใช่กิจการรบ แต่ทหารจำเป็นต้องปฏิบัติ เช่น การรักษากฎหมายตามอำนาจหน้าที่ที่หน่วยเหนือมอบให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบความเดือดร้อนจากภัยพิบัติ หรือแม้กระทั่งการร่วมในการพัฒนาประเทศ สิ่งเหล่านี้ถือว่าท้าทายต่อการบริหารกองทัพอย่างยิ่ง

เพราะงบประมาณที่กองทัพได้รับมักจะไม่สอดคล้องกับความต้องการที่เสนอไว้ เมื่อได้รับงบประมาณไม่เท่ากับที่ต้องการ ก็ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องพิจารณา กำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนา กำลังรบให้ละเอียดรอบคอบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ แผนการพัฒนาโครงสร้าง กำลังรบจะต้องเป็นรูปธรรม ต้องเป็นไปได้ และต้องตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มิฉะนั้นมีกำลังรบมากก็อาจจะใช้ไม่ได้ผล เพราะไม่ได้จัดหามาจากความจำเป็นที่แท้จริง

ในต่างประเทศการวางแผนโครงสร้างกำลังรบอาจมีวิธีการที่แตกต่างกันไปตามปรัชญา หรือสภาพแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น กองทัพเรืออังกฤษได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นว่า กองทัพเรืออังกฤษ มีกิจที่ต้องปฏิบัติก็กิจแต่ละกิจจะต้องใช้เรือและอากาศยานมากน้อยเพียงใด ในภาพรวม กองทัพเรืออังกฤษจะต้องมีเรือกี่ลำ อากาศยานกี่แบบ แบบละกี่เครื่อง หลังจากนั้นก็จัดทำตารางโครงสร้างกำลังรบที่ชัดเจน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาได้ค่อนข้างใกล้เคียงกับความเป็นจริง การจัดหาเรือและอากาศยานตามแผน จึงปราศจากอุปสรรคขัดขวางในระดับสูง ทางด้านออสเตรเลียก็เช่นกัน กองทัพออสเตรเลียกำหนดแนวทางในการปฏิบัติไว้ชัดเจน กำหนดลำดับความสำคัญของยุทธโศปกรณ์ที่ต้องพัฒนากำกับไว้ แล้ว

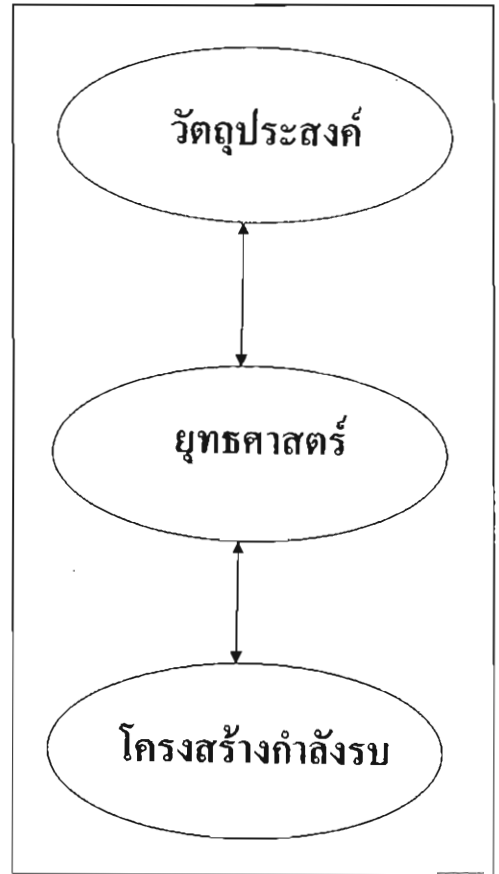
จัดทำแผนโครงสร้างกำลังรบที่สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิบัติการ ตัวอย่างที่ผมหยิบยกขึ้นมา นี้ ก็เพื่อให้เห็นว่าก่อนที่จะมาถึงขั้นการกำหนดโครงสร้างกำลังรบ เขาคิดถึงอะไรกันบ้าง จะเห็นได้ว่ารายละเอียดในการคิด แตกต่างกันระหว่างอังกฤษกับออสเตรเลีย แต่แนวทางออกจะคล้ายกันตรงที่เขาต้องรู้ก่อนว่าเขาจะต้องปฏิบัติกิจอะไร กิจนั้น ๆ ต้องใช้กำลังรบประเภทใด มากน้อยเพียงใด และถ้าคิดย้อนขึ้นไปอีก การที่เขารู้ว่าต้องปฏิบัติกิจอะไร แสดงว่าเขา รู้ว่าเขามีแนวความคิดในการปฏิบัติหรือแนวทางในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติการอย่างไร นั่นก็คือ เขามียุทธศาสตร์ ที่กระจ่างชัดนั่นเอง

ที่มาของโครงสร้างกำลังรบ

ผมได้เคยเขียนเรื่องยุทธศาสตร์ และสิ่งท้าทายในการกำหนดแผนกำลังรบไว้แล้ว ก่อนหน้านี้ คงจำกันได้ว่าผมเน้นในเรื่องของยุทธศาสตร์มาก เพราะในมุมมองของผม ยุทธศาสตร์ คือ แนวทางหรือทิศทางที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ถ้าทำอะไรโดยขาดทิศทางโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ย่อมมีน้อย หรืออาจจะไม่มีเลยก็ได้ ฉะนั้น ก่อนที่จะกำหนดโครงสร้างกำลังรบและวางแผนการจัดหากำลังรบได้ ยุทธศาสตร์ หรือทิศทางในการใช้กำลังรบจะต้องชัดเจนเสียก่อน และที่สำคัญก็คือ เราต้องยึดมั่นใน

วัตถุประสงค์ของเรา ทิศทางในการบรรลุ วัตถุประสงค์จึงจะเป็นพื้นฐานในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้ ถ้าถามว่ามี วัตถุประสงค์หลายข้อ เราจะให้น้ำหนัก อย่างไรดี ก็คงต้องถามกลับไปอีกว่า วัตถุประสงค์หลักคืออะไร น้ำหนักคงอยู่ที่นั่น เช่น วัตถุประสงค์หลักของบริษัท ก. คือการขนส่งวัสดุก่อสร้างที่มีน้ำหนักมากจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งโดยมีระยะเวลาจำกัด ถ้า บริษัท ข. เลือกซื้อรถเก๋งมาใช้ แทนที่จะซื้อ รถบรรทุกขนาดใหญ่ การลำเลียงขนส่งก็จะ ลำช้า เพราะรถเก๋งขนได้น้อย แม้จะมีความเร็วสูงกว่ารถบรรทุก การตอบสนอง วัตถุประสงค์ก็คงไม่ดีเท่ารถบรรทุก หรือถ้า กรรมการบริษัทคนหนึ่งเห็นว่า ใช้เรือ ลำเลียงจะขนได้ปริมาณมากกว่าและ เส้นทางที่จะลำเลียงขนส่งทางน้ำมีความ เป็นไปได้ ก็ต้องมาดูกันอีกว่าระยะเวลาที่ เรือจะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่บริษัท ข. กำหนด ไว้หรือไม่ค่าใช้จ่ายในแต่ละเที่ยวเป็นอย่างไร ถ้าใช้รถบรรทุกจะนำรถบรรทุกไปใช้ใน งานอื่นที่ไม่ใช่การขนส่งวัสดุก่อสร้างได้ดีกว่า เรือหรือไม่ ผู้บริหารบริษัท ข. คงต้องคิดให้ ละเอียดรอบคอบก่อนตกลงใจ ถ้าบังเอิญ บริษัท ข. มีงานอื่นเป็นงานรอง เช่น การ รับ-ส่งคนงาน หรือรับ-ส่งสินค้าประเภทอื่น การใช้รถบรรทุกก็อาจจะตอบสนองวัตถุประสงค์ ของบริษัท ข. ดีกว่าเรือ เป็นต้น ในทำนอง

เดียวกัน ถ้าเราต้องจัดหากำลังรบไว้ป้องกัน ประเทศ เราก็ต้องศึกษาให้ละเอียดเสียก่อน ว่าวัตถุประสงค์ของหน่วยเหนือเป็นอย่างไร เราควรกำหนดวัตถุประสงค์ของเราเอง รองรับวัตถุประสงค์ของหน่วยเหนืออย่างไร หลังจากนั้นเราต้องกำหนดยุทธศาสตร์หรือ ทิศทางที่จะนำเราไปยังวัตถุประสงค์นั้น ๆ ของเราและของหน่วยเหนือที่เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวความคิดในการปฏิบัติกิจ ที่ต้องปฏิบัติ และกำลังรบที่ต้องใช้ในกิจ เหล่านั้น ผลลัพธ์ของการดำเนินการ ดังกล่าวก็คือกำลังรบที่ต้องใช้หรือโครงสร้าง

กำลังรบที่จำเป็นสำหรับดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดนั่นเอง

แนวทางที่ผมกล่าวมานี้เป็นสากล หมายถึงนานาประเทศเขาคิดกันแบบนี้ เพราะเป็นการคิดที่มีเหตุมีผล เขาจำเป็นต้องคิดให้มีเหตุมีผลเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการพื้นฐานในเรื่องของกำลังรบ เมื่อผมพูดถึง ความต้องการ ในขั้นนี้ ผมยังไม่ได้เปรียบเทียบกับ ความเป็นไปได้ นั่นคือ ผมยังไม่ได้พูดถึงเรื่องงบประมาณที่จะใช้ เพียงแต่ผมอยากจะเน้นเรื่องขั้นตอนที่มีเหตุผลเสียก่อน บางท่านแย้งว่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ไม่จำเป็นเลย มึงงบประมาณเท่าไร ก็ซื้อหากันไปเท่านั้น อยากรู้อะไรก็ซื้อไป ไม่เห็นมีปัญหาต้องมานั่งคิดกันถึงยุทธศาสตร์หรือโครงสร้างอะไรให้ยุ่งยาก ผมคงไม่ได้เถียงอะไรกับทฤษฎีนั้น เพียงแต่ผมเองจะไม่ทำเช่นนั้น เพราะผมต้องการใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เป็นเงินหลวงให้ได้ประโยชน์สูงสุด ยิ่งเงินไม่พอ แล้วใช้จ่ายกันโดยไม่มีทิศทางที่แน่ชัด ท่านก็วาดภาพดูเองว่าผลจะออกมาเรียบร้อยหรือไม่เรียบร้อย คุ่มค่าหรือไม่คุ่มค่า ทำอะไรแบบมีเหตุผล มีเป้าหมาย กับทำอะไรแบบขอไปที วิธีไหนจะเหมาะสมกว่ากัน ยิ่งเป็นเรื่องของเอกราช อธิปไตย เราจะพลาดได้หรือไม่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทุกคนควรคิดในใจอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพที่ขาดแคลนงบประมาณเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เรายังต้อง

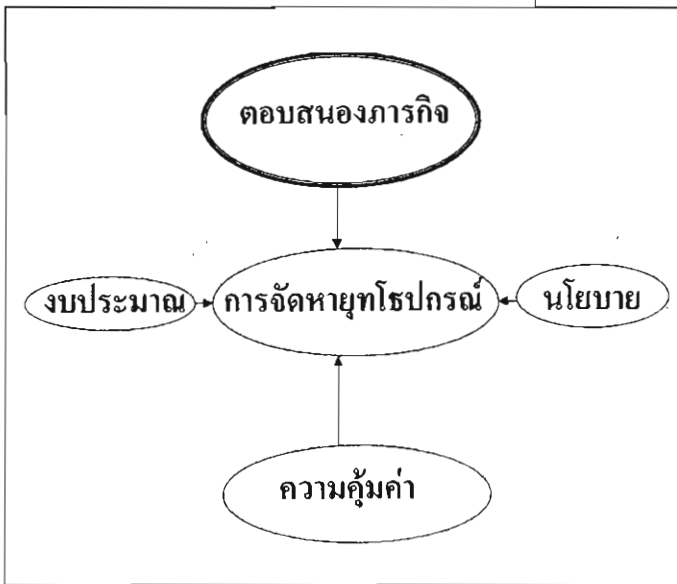
คำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดหายุทธโปกรณ์ให้ละเอียดมากขึ้น ไม่ใช่คำนึงถึงแต่ปริมาณคุณภาพหรือความต้องการด้านหนึ่งด้านใดเพียงด้านเดียว

ปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึง

ในมุมมองของผม ยุทธศาสตร์ คือ สิ่งที่มีหน้าที่ในการวางแผนโครงสร้างกำลังรบต้องคำนึงถึงเป็นสิ่งแรก ยุทธศาสตร์ที่กำหนดจะต้องตอบสนองวัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศภายใต้ขีดความสามารถที่เป็นไปได้ของกองทัพ คงไม่มีประโยชน์ที่จะพูดว่า กองทัพเรือต้องมีเรือดำน้ำนิวเคลียร์ติดตั้งขีปนาวุธข้ามทวีปเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ในการป้องปราม เพราะเรือดำน้ำนิวเคลียร์มีราคาสูงมากจนเป็นไปได้ที่กองทัพเรือจะจัดหามาประจำการได้ในขณะที่ภัยคุกคามมองไม่เห็นเด่นชัด และประเทศชาติไม่ได้ร่ำรวยถึงขั้นที่จะใช้เงินแบบนี้ได้ ฉะนั้น ยุทธศาสตร์จะต้องชัดเจนตั้งแต่ต้น เพื่อให้สามารถมองเห็นแนวความคิดในการปฏิบัติที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ แต่จะจัดหากำลังรบหรือมีกำลังรบอยู่แล้วในระดับที่สอดคล้องกับเป้าหมายมากนักเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์งบประมาณผู้วางแผนจะได้ไม่ฝันเฟื่องที่จะมีเรือดำน้ำนิวเคลียร์ หรือขีปนาวุธข้ามทวีปภายใน ๕ - ๑๐ ปีข้างหน้า หรือแม้กระทั่งจะมีเรือในปริมาณที่ไม่มีทางเป็นไปได้ในระยะเวลา

ที่ยุทธศาสตร์ครอบคลุม เพราะจะไม่มีงบประมาณตอบสนองความต้องการอย่างเพียงพอ ฉะนั้นถ้าจะมีการพูดถึงการปรับโครงสร้างกำลังรบ ก็ควรที่เป็นผลมาจากการปรับยุทธศาสตร์ ไม่ใช่พูดกันลอย ๆ ว่า จะปรับโครงสร้างอย่างนั้นอย่างนี้โดยไม่มีที่มา ก่อนแก้ปัญหาเราต้องรู้ก่อนว่าปัญหาคืออะไร มีต้นเหตุมาจากอะไร มิฉะนั้นจะแก้ปัญหาไม่ถูกจุดและปัญหาจะยังคงเรื้อรังต่อไปไม่รู้จบ

เมื่อได้ยุทธศาสตร์ แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ และกิจที่ต้องปฏิบัติแล้ว การกำหนดโครงสร้างกำลังรบก็ดูว่าจะง่ายขึ้นอย่างไรก็ตาม ปัญหาในการชั่งน้ำหนักระหว่างกำลังรบประเภทต่าง ๆ ก็ยังคงมีอยู่ เช่น จะจัดหาเรือฟริเกตหรือเรือคอร์เวตดี จะจัดหาเรือคอร์เวตหรือเรือตรวจการณ์ไกล

ฝั่งดี จะจัดหาเครื่องบินโจมตีหรือเฮลิคอปเตอร์ปราบเรือดำน้ำดี ฯลฯ คำถามทำนองนี้มีคำตอบกว้าง ๆ อยู่ในแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ และกิจที่ต้องปฏิบัติ เพียงแต่จะต้องเรียงลำดับความจำเป็นของกิจที่ต้องปฏิบัติไว้ให้ดี เช่น ออสเตรเลียเรียงลำดับความสำคัญของกิจไว้ให้การตรวจการณ์ระยะไกลเป็นกิจที่ต้องทำก่อน ส่วนการใช้กำลังทางบกบนแผ่นดิน ออสเตรเลียเป็นลำดับสุดท้าย ฉะนั้น ถ้า

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ออสเตรเลีย จะต้องเลือกระหว่างเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้า (AEW) ๑ - ๒ เครื่อง กับเครื่องบินตรวจการณ์ทางทะเลระยะไกล ๑๐ เครื่อง ผมก็เดาใจว่าท่านคงเลือกเครื่องบิน AEW ก่อน เป็นต้น แต่ละประเทศ แต่ละกองทัพ ย่อมต้องมียุทธศาสตร์ของตัวเองที่อาจไม่เหมือนคนอื่น เราจึงไม่ควรพูดถึงความถูกต้องหรือไม่

ถูกต้องในเรื่องของความคิด ผมบอกแล้วว่า ยุทธศาสตร์เป็นการมองไปสู่นาคต ในเมื่อไม่มีใครล่วงรู้ถึงอนาคต จะพูดถึงเรื่องความถูกต้องหรือความผิดของยุทธศาสตร์คงไม่ได้ ที่นี้เมื่อย้อนมาถึงประเภทของยุทโธปกรณ์ที่จะตอบสนองยุทธศาสตร์ อาจมียุทโธปกรณ์ที่อยู่ในเกณฑ์หลายประเภทด้วยกัน จึงเกิด

ปัญหาอีกว่าจะเลือกประเภทใด ในแต่ละประเทศมีการนำระบบวิเคราะห์ประสิทธิภาพในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เช่น จะเลือกซื้อ Remotely Piloted Vehicle (RPV) ขนาดใหญ่หรือจะเลือกเครื่องบินตรวจการณ์ขนาดเล็กดี ประเทศที่ร่ำรวยอาจซื้อทั้งสองอย่าง ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาต้องคิดแล้วคิดอีก ก็เป็นปัญหาที่ทำให้ผู้วางแผนหนักใจไม่น้อย และเป็นการยากที่จะขีดเส้นแบ่งให้เด็ดขาดลงไปว่าถ้ากิจเช่นนี้จะใช้อะไรแน่ โดยเฉพาะเมื่อมีปัญหาด้านงบประมาณเป็นตัวบับด้วย จึงจำเป็นต้องคิดในหลาย ๆ แง่มุม เช่น ประโยชน์ทางยุทธการ การซ่อมบำรุง ฯลฯ

การให้น้ำหนัก

เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าว เราจะหาคำตอบได้ที่ไหน ? สำหรับตัวผมเอง ถ้าผมมีหน้าที่ในการวางแผน ผมคงต้องเขียน “กิจหลัก” ที่ผมต้องปฏิบัติไว้ตัวโต ๆ ให้เห็นชัด ๆ ผมจะต้องเลือกยุทธโธปกรณ์ที่ตอบสนองกิจหลัก ของกองทัพก่อนยุทธโธปกรณ์สำหรับกิจรอง และที่ผมต้องการมากที่สุดก็คือยุทธโธปกรณ์ที่มีไว้เพื่อกิจหลัก แต่ปฏิบัติกิจรองได้ด้วย ทั้งนี้เพราะผมตระหนักดีว่าเรามีข้อจำกัดด้านงบประมาณ เราไม่ร่ำรวยพอที่จะจัดหายุทธโธปกรณ์สำหรับกิจทุกประเภทได้ เมื่องบประมาณจำกัดจนทำเช่นนั้นไม่ได้ ผมก็ต้องเลือกยุทธโธปกรณ์เพื่อกิจหลักไว้ก่อน

ปัจจัยสำคัญ

- กิจหลัก – กิจรอง คืออะไร
- Well Proven หมายถึงอะไร
- มีเงินเท่าไร
- ซ่อมบำรุงเองได้หรือไม่

ตัวอย่างเช่น ผมมีเงินจำนวนหนึ่งพอที่จะจัดหารถเก๋งขนาดนั่งได้ ๕ คน เป็นความต้องการพื้นฐานสำหรับไปทำงานและไปงานพิธี โดยที่ผมจะต้องช่วยนำชนของทุกอาทิตย์ ผมก็อาจจะเลือกซื้อรถแบบ Station Wagon ที่รูปร่างลักษณะไม่อัปลักษณ์จนเกินไป ใช้แบบรถเก๋งก็ได้ ใช้ชนของก็ได้ ในเมื่อไม่มีเงินพอที่จะซื้อรถ ๒ คัน ๒ แบบ ก็คงต้องเลือกแบบนี้ แต่ถ้าผมละเลยความต้องการพื้นฐานไปเลือกซื้อรถกระบะเพื่อชนของให้นำ โดยเฉพาะเมื่อต้องแต่งสุทซ์บรรดกระบะไปงานแต่งงานที่ดุสิตธานี ก็ดูว่าจะไม่ค่อยตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผมเท่าไร เท่ากับว่าผมไม่ค่อยประสบความสำเร็จในกิจหลัก เพราะมัวแต่ไปตอบสนองการชนของให้นำ ดูอย่างสหรัฐ ฯ ในยุคสงครามเย็น

เขาร่ำรวย ออกแบบสร้างเรือปราบเรือดำน้ำ โดยเฉพาะหรือเรือต่อสู้อากาศยานโดยเฉพาะ ถ้าเรือแบบหนึ่งไปเจอกับคุกคามอีกแบบหนึ่ง ปัญหาย่อมเกิดขึ้นแน่ ขณะเดียวกันโซเวียตก็สร้างเรือรบอเนกประสงค์ ถ้าไม่ใหญ่ แต่มีอาวุธทุกชนิดแน่นไปหมด ที่ผมเขียนนี้ไม่ใช่ผมนิยมเรือรบโซเวียต เพียงแต่เปรียบเทียบให้เห็นปรัชญาในการออกแบบสร้างยุทธโปกรณ์ที่แตกต่างกันของสองมหาอำนาจทางทหารในอดีต มาช่วงหลังสงครามเย็น งบประมาณด้านการทหารถูกตัดทอนลงเกือบทุกประเทศ แนวโน้มที่จะสร้างเรือรบอเนกประสงค์จึงชัดเจนยิ่งขึ้น มีการนำระบบอาวุธที่สอดคล้องกับกิจในแต่ละครั้งมาติดตั้งในรูปของ Module ที่เปลี่ยนได้ง่าย หรือถ้ายังไม่ถึงงบประมาณเพียงพอในวันนี้ ก็ยังไม่ต้องคิดถึงระบบอาวุธที่ต้องการ อาจคิดถึงระบบที่มีอยู่แล้วในคลังนำมาติดตั้งใช้งานก่อน เมื่อถึงงบประมาณเพียงพอจึงค่อยจัดหาระบบอาวุธที่ต้องการมาติดตั้งทดแทนของเดิมแบบค่อยเป็นค่อยไป

ยุทธโปกรณ์ที่เป็นแบบ Well Proven

สำหรับประเทศมหาอำนาจหรือประเทศที่มีเทคโนโลยี เขาอยากจะได้ยุทธโปกรณ์แบบใด เขาก็สามารถวิจัยและพัฒนาขึ้นมาเองได้ตามความต้องการของผู้ใช้ หรือเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วในท้องตลาดอาจได้รับ

การดัดแปลงมาใช้สร้างอุปกรณ์ทางทหารก็ได้ เมื่อวิจัยและพัฒนาออกมาเรียบร้อยแล้ว เขาก็บวกค่าวิจัยและพัฒนาเข้าไปในราคา ยุทธโปกรณ์ด้วย ประเทศที่ต้องซื้อเขาร่ำไปก็ต้องกัมน้ำกัมตาจ่ายไป ทั้งยังต้องคิดถึงเรื่องของการซ่อมบำรุงด้วย ถ้าซื้อยุทธโปกรณ์มาโดยไม่คิดถึงขีดความสามารถในการซ่อมบำรุงของตัวเองแล้ว ไม่ซ้ายุทธโปกรณ์ก็คงจะกลายเป็นเศษเหล็กที่ไร้คุณค่า นาย Julian Garcia Vargas อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสเปน เคยบอกผมเมื่อปี ๒๕๓๖ ว่า ยุทธโปกรณ์ใดที่สเปนซ่อมบำรุงเองไม่ได้จนถึงระดับโรงงาน กระทรวงกลาโหมสเปนจะไม่อนุมัติให้กองทัพจัดซื้อ เพราะจะเป็นการเพิ่มภาระด้านงบประมาณในระยะยาว แต่เราก็ต้องไม่ลืมว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสเปนก้าวหน้าไปถึงขั้นสร้างและยิงดาวเทียมได้เองสำหรับของเราถ้าใช้นโยบายสเปนก็คงไม่ต้องมียุทธโปกรณ์ที่ต้องการ เพราะเรามีขีดจำกัดในการซ่อมบำรุง ยุทธโปกรณ์เกือบทุกแบบ โดยเฉพาะปัญหาการต้องพึ่งพาอะไหล่จากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นเราจึงควรคำนึงถึงเรื่องการใช้และการซ่อมบำรุงให้ครบวงจรเพื่อให้สามารถใช้เรือ อากาศยาน และยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ได้ตลอดอายุการใช้งานที่ควรจะเป็น ไม่หยุดความคิดอยู่ที่การจัดหามาใช้งานครั้งแรกเท่านั้น

แนวทางหนึ่งที่ประเทศที่มีงบ

ตัวอย่างการเลือกแบบ Well Proven

โปรตุเกส	เรือ ฟก. ชั้น Meko 200
สเปน	เรือ ฟก. ชั้น Oliver Hazard Perry
ออสเตรเลีย	เรือ ฟก. ชั้น Oliver Hazard Perry
ไต้หวัน	เรือ ฟก. ชั้น Oliver Hazard Perry
ชิลี	ค. ชั้น 209
อียิปต์	เรือ คว. ชั้น Descubierta

ประมาณจำกัด ใช้ในการจัดหายุทธโปกรณ์ คือ การเลือกแบบที่พิสูจน์แล้วว่าใช้งานได้ดี หรือ Well Proven เช่น เมื่ออิสราเอลใช้อาวุธปล่อยนำวิถี Gabriel ยิงเรือฝ่ายอาหรับจมอาวุธปล่อยนำวิถี Gabriel ก็ติดตลาด กองทัพเรือที่กำลังพัฒนา ต่อมาเมื่อเกิดสงครามฟอล์กแลนด์ ความสำเร็จของอาวุธปล่อยนำวิถี Exocet ก็ทำให้อาวุธปล่อยนำวิถีดังกล่าวมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ยอมรับไปทั่วเช่นกัน ต่างก็เชื่อกันว่าอาวุธปล่อยนำวิถีทั้ง ๒ แบบ ได้รับการพิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าสามารถใช้ได้ผลดีจริง ในเรื่องของเรือรบก็เช่นกัน เมื่อกองทัพเรือที่กำลังพัฒนาเห็นว่าเรือแบบใดเป็นที่ยอมรับใช้ในกองทัพเรือของประเทศผู้สร้าง และกองทัพเรืออื่น ๆ ด้วย ก็มักจะเลือกจัดหาเรือแบบนั้นมาใช้ ด้วยเห็นว่าตลาดกว้าง ละเอียดลุ่มข้อมบารุงจะไม่มีขาดตอน และที่

สำคัญก็คือจุดบกพร่องต่าง ๆ เป็นที่เปิดเผย และมีโอกาสได้รับการแก้ไขได้โดยง่าย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น การที่ออสเตรเลีย สเปน และไต้หวัน เลือกแบบเรือฟรีเกต ชั้น Oliver Hazard Perry ของสหรัฐฯ ๖ ไปสร้างเองในประเทศ เพราะเห็นว่า เป็นแบบที่มีมาตรฐานสูง เหมาะกับการใช้งานในพื้นที่ปฏิบัติการของตน หรือตัวอย่างของเรือดำน้ำ ชั้น

๒๐๙ ของ เยอรมัน ที่อยู่ต่อเรือในเยอรมันได้สร้างชายกองทัพเรือต่างประเทศจำนวนมาก

ข้อแตกต่างระหว่างการเลือกจัดหาเรือรบที่เป็นแบบ Well Proven กับเรือต้นแบบที่ไม่เคยมีผู้ใดสร้างและใช้งานมาก่อน คงเห็นได้ชัดเจนอยู่แล้ว ในส่วนของเรือต้นแบบจะมีปัญหาตั้งแต่เริ่มวิจัย และพัฒนาแบบ การทดสอบแบบ ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายแน่นอน ความมั่นใจในแบบและการใช้ก็ยังเป็นปัญหาเพราะไม่เคยมีใครใช้งานมาก่อน เมื่อจะข้อมบารุงก็อาจมีปัญหาก็ไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้ จริงอยู่เราต้องการของที่ดีที่สุดมาใช้งาน แต่ก็คงต้องยอมรับว่าเรือรบมีส่วนประกอบที่สำคัญหลายส่วน อาทิ ระบบอาวุธ ระบบสื่อสาร เครื่องจักรใหญ่ เครื่องจักรช่วย แม้กระทั่งรูปแบบของตัวเรือ ถ้าจะเลือกทุกอย่างที่ดีที่สุดในโลก เอามาติดตั้งบนตัวเรือที่ยังไม่แพร่หลายการต่อเชื่อมอุปกรณ์ต่าง ๆ

อาจจะมียุโรปสรรคและอาจส่งผลกระทบต่อการใช้งานได้ เปรียบได้กับการซื้อรถยนต์ ถ้ามีเงินน้อย ซื้อรถเบนซ์ไม่ได้ ก็ควรเลือกรถที่ราคาต่ำกว่า แต่ตอบสนองความต้องการในการใช้งานของเราได้ โดยเขาสร้างสำเร็จมาจากโรงงานแล้ว เมื่อใดที่เราเห็นว่าเราซื้อรถที่ใช้ตัวถังโตโยต้า แต่ต้องการใช้เครื่องยนต์เบนซ์ เพราะดีที่สุดในโลก ต้องใช้แอร์แบบที่ดีที่สุด โนโลก เครื่องเสียงก็ต้องดีที่สุดในโลก เบาะหนังก็ต้องดีที่สุดในโลก ฯลฯ โดยไม่ยอมรับอุปกรณ์มาตรฐานของโตโยต้าแล้ว รถคันนี้จะมีราคาแพงมาก รุ่งไปอาจตายกลางทาง เพราะเฟืองเกียร์เบนซ์อาจเข้ากับตัวถังโตโยต้าไม่สนิท แอร์อาจเย็นเกินไป ระบบเครื่องเสียงอาจก้องเกินไป สารพัดปัญหาอาจเกิดขึ้นได้ แล้วถ้าจะต้องเอารถคันนี้ไปเข้าอู่ ความเวียนหัวจะเกิดขึ้นแน่นอน เพราะซ่อมเครื่องยนต์ต้องไปอู่หนึ่ง ซ่อมแอร์ต้องไปอีกอู่หนึ่ง ฯลฯ ถ้าใครเคยสัมผัสกับยูทโพรกณ์ต้นแบบมาแล้ว คงเข้าใจดี ฉะนั้นในทัศนะส่วนตัวของผม ถ้าประเทศใดไม่ไข่มหาอำนาจที่พร้อมด้วยเงินและเทคโนโลยีแล้ว ก็ควรหลีกเลี่ยงการใช้ยูทโพรกณ์ต้นแบบหรือถ้าจะพูดกันตรง ๆ ก็คือ ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนูทดลองให้คนรู้มาก การใช้และการซ่อมบำรุงยูทโพรกณ์ที่เป็นแบบ Well Proven น่าจะทำให้เกิดความสบายใจและมั่นใจมากกว่า ทั้งยังจะเป็นการสะดวกในแง่ของการซ่อมบำรุงอีกด้วย

เพราะแผนซ่อมบำรุงที่มีใช้กันอยู่แล้วจะช่วยให้การจัดเตรียมงบประมาณใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่า

เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่มักจะเป็นคำถามอยู่เสมอก็คือ ความโปร่งใสในการจัดหายูทโพรกณ์ ถ้าพิจารณาเลือกเฉพาะแบบ Well Proven คงมีหลายคนถามว่ามีอะไรพิเศษหรือถึงจะต้องจำกัดตัวเองอยู่แต่เฉพาะแบบ Well Proven ยูทโพรกณ์ต้นแบบบางอย่างอาจดีกว่า Well Proven ก็ได้ เรื่องนี้ผมมีเหตุผลและมีคำตอบอยู่ในใจของผมที่อาจจะไม่ใช่ที่ยอมรับของบางท่าน หรือหลายท่าน ก็ในเมื่อเราต้องการเรือสักแบบหนึ่ง มาใช้งานโดยมีคุณลักษณะเฉพาะทั่วไป ที่ท้องตลาดหาซื้อยากอยู่แล้ว ใช้งานกันมานานแล้ว โดยเฉพาะกองทัพเรือของประเทศผู้ผลิต เราจะเสียค่าใช้จ่ายและพัฒนาไปเพื่ออะไรอีก หลายประเทศที่ผมกล่าวมาแล้ว เช่น ออสเตรเลีย สเปน ไต้หวัน ไม่ใช่ว่าเขาไม่มีเทคโนโลยีที่จะออกแบบสร้างเรือของเขาเองได้ เขาพร้อมทุกอย่าง แต่เหตุใดเขาถึงเลือกแบบ Well Proven ก็เพราะเขาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและพัฒนา ไม่ต้องเสียเวลาออกแบบ คุณภาพก็รับประกันได้อยู่แล้วในระดับหนึ่ง ถ้ามองลงไปถึงระบบย่อยของเรือรบ ผมอยากจะยกตัวอย่าง การที่กองทัพเรือสเปนกำลังจะสร้างเรือฟริเกตใหม่ ๔ ลำ ในการเลือกระบบอำนาจการขับเคลื่อนแรกสเปนได้ร่วมกับเนเธอร์แลนด์ใน

การวิจัยและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกเพื่อติดตั้งบนเรือใหม่โดยเฉพาะ แต่แล้วค่าใช้จ่ายในขั้นต้นก็สูงมาก จนกองทัพเรือสเปน เห็นว่าจะเสียเงินเสียเวลาไปทำไม จึงได้หันไปคว่ำระบบ Aegis ของ กองทัพเรือสหรัฐ ฯ ที่สมบูรณ์แบบและมีใช้งานอยู่ในกองทัพเรือสหรัฐ ฯ มาเป็นระบบอำนวยความสะดวกของเรือฟริเกตรุ่นใหม่เสียเลย อย่างน้อยก็เชื่อมั่นในคุณภาพและการซ่อมบำรุงทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้ ถ้ามันแต่ฝันหรือทำตัวเป็นนักวิจัยแคตตาล็อก ตามประสาประเทศที่ไม่มีเทคโนโลยี งบประมาณเพื่อการจัดหาเรือ และระบบที่เกี่ยวข้องจะบานปลาย แล้วในที่สุดอาจลงเอยด้วยการซื้อตัวถังรถโตโยต้า เครื่องยนต์เบนซ์ ยางรถแข่ง ฯลฯ ริงได้ไม่กี่น้ำก็พัง เพราะของที่ดีที่สุดในโลกแต่ละอย่างมันเข้ากันไม่ได้

ผมคิดว่าความโปร่งใสจะเกิดขึ้น ถ้าเรามีเหตุผลในการจัดซื้อจัดหาที่หนักแน่นพอที่หน่วยเหนือจะยอมรับได้ หรือบางครั้งเราอาจจะตั้งปัญหาไปให้หน่วยเหนือคิดเลือกแบบยุทธโศปกรณ์ให้เราก็ได้ ถ้าเรามียุทธโศปกรณ์ที่ตอบสนองความต้องการของเราเองหลายแบบ และต้องการให้รัฐบาลใช้ระบบค้าต่างตอบแทนเข้ามาในกระบวนการจัดหายุทธโศปกรณ์ ซึ่งวิธีนี้กองทัพเรือเคยทำมาแล้ว รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกเรือ (ที่ตอบสนองความต้องการของกองทัพเรือ) จากประเทศที่ให้ประโยชน์ทาง

การค้าต่อไทย หรืออาจเป็นประโยชน์ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สุดแล้วแต่ ถ้าเป็นเช่นนี้กองทัพก็จะถือว่าดำเนินการด้วยความโปร่งใส เพราะได้เลือกแบบเรือที่เป็น Well Proven แล้ว มันใจว่าตอบสนองความต้องการในการใช้งานแล้ว ประเทศชาติก็ได้ประโยชน์ด้วย อย่างไรก็ตามก็ดี ผมคิดว่าเราคงไม่ต้องเป็นห่วงเรื่องความโปร่งใสจนทำให้เราตัดสินใจอะไรเองไม่ได้ ถ้าซื้อสัตย์สุจริตใจและยึดมั่นในประโยชน์ของประเทศชาติแล้ว ก็ไม่มีอะไรที่น่าวิตกเลย

สรุป

ผมได้เสนอแนวความคิดของผมไปแล้วว่า เมื่อพูดถึงโครงสร้างกำลังรบ เราควรต้องคำนึงถึงการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเสียก่อน เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ หรือแนวความคิดในการปฏิบัติอันเป็นที่มาของกิจ และกำลังรบที่จะใช้ในกิจนั้น ๆ เมื่อได้กำลังรบมาแล้ว เราจึงจะสามารถจัดโครงสร้างได้ และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนากำลังรบให้เป็นไปตามโครงสร้างที่ต้องการได้ ฉะนั้นจะจิวแคไหน แจ่วอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการป้องกันประเทศตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด การจะปรับลด หรือปรับเพิ่มกำลังรบเป็นผลมาจากการปรับยุทธศาสตร์ อันเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลงไป เช่น สถานการณ์

สถานภาพงบประมาณ เป็นต้น จะพูดกัน
ลอย ๆ คงไม่ได้ และถ้ามีงบประมาณจำกัด
ผมก็ได้เสนอทางเลือกในการจัดหา
ยุทธโศปกรณ์ โดยคำนึงถึงกิจหลักที่ต้อง
ปฏิบัติบนพื้นฐานของความเป็นไปได้
ในด้านงบประมาณ โดยให้ยุทธโศปกรณ์นั้น
ตอบสนองกิจการได้ดีด้วย การฝึกเฟื่องหรือ
การไม่ยอมรับความจริง ย่อมเป็นอันตราย
ต่อความพร้อมรบ และความเสี่ยงที่จะไม่
บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนั้นใน
ภาวะที่เงินทองฝืดเคือง ถ้าไม่ไปเป็นหนุ
ทดลองให้ใครก็คงจะเป็นทางหนึ่งที่จะ
ประหยัดงบประมาณได้ในระยะยาว

ที่ผมได้เขียนมานี้ เป็นความคิดเห็น
ส่วนตัวที่เป็นผลมาจากการค้นคว้าหาข้อ
เท็จจริง จากปัญหาที่ตัวผมเองเคยประสบ

มาแล้วในอดีต รวมทั้งปัญหาที่ผมต้องพบ
เห็นอยู่ในปัจจุบัน ใครจะนำความคิดของผม
ไปคิดต่อและขยายผลผมก็ยินดี หรือ
ถ้าใครมีวิธีการที่ดีกว่า ผมก็ยิ่งชอบเพราะ
นอกจากผมจะได้เรียนรู้จากความคิดนั้นเพิ่ม
ขึ้นแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย
ในยามที่กองทัพประสบปัญหาถูกตัดทอน
งบประมาณ เราคงต้องช่วยกันคิดหาวิธีการ
ที่จะให้ได้มาซึ่งความพร้อมสำหรับภารกิจที่
เรารับผิดชอบ วิธีที่คิดก็ต้องเป็นวิธีที่ตั้งอยู่
บนพื้นฐานของความจริงและความเป็นไปได้
อย่างไรก็ตามถ้าใครยังคิดว่าจะซื้อตัวถังรถ
โตโยต้า ใส่เครื่องเบนซ์ ผมก็ไม่ว่าอะไร
แต่ถ้าโตโยต้าถอดตำของผมวิ่งไปได้เรื่อย ๆ
แล้วแข่งรถท่านไปถึงจุดหมายก่อน จะมาว่า
ผมไม่ได้นะครับ *

